

Hoeveel arbeiders en bedienden telt úw gemeente?

Jens Vannieuwenhuysse • sociaaleconomisch beleid, WES

Op 31 december 2007 telde West-Vlaanderen in totaal 403.052 loontrekkenden. Iets meer dan de helft was bediende, de rest arbeider. De gemeente Brugge zorgde voor de grootste tewerkstelling, zowel op het vlak van het aantal bedienden als op het vlak van het aantal arbeiders. Benieuwd naar de cijfers voor úw gemeente? Lees dan zeker verder.

In deze regioscan bekijken we de werkgelegenheidstoestand (situatie op 31 december 2007) in de West-Vlaamse gemeenten: hoeveel arbeiders en bedienden tellen de gemeenten en wat is de verdeling van het aantal arbeiders en bedienden naar hoofdsector? De cijfers zijn afkomstig van het RSZ-bestand.

Arbeiders

Uit **tabel 1** blijkt dat de provincie West-Vlaanderen eind 2007 in totaal 195.490 arbeiders tewerkstelde. 46,4% hiervan werkte in de secundaire sector, 35,3% in de tertiaire sector, 16,8% in de quataire sector en 1,6% in de primaire sector. Er zijn opmerkelijke verschillen tussen de arrondissementen waar te nemen. Zo zijn de meeste arbeiders in Brugge, Oostende en Veurne tewerkgesteld in de tertiaire sector, terwijl dit in de andere arrondissementen in de secundaire sector is.

Wanneer we kijken op arrondissementeel niveau, zien we dat het arrondissement Kortrijk 56.633 arbeiders tewerkstelt. Beduidend meer dan de arrondissementen Brugge (40.959) en Roeselare (30.033), die op de tweede en derde plaats staan

wat de tewerkstelling van arbeiders betreft. Vooral de secundaire sector zorgt in Kortrijk voor veel werkgelegenheid voor arbeiders. In de arrondissementen Veurne (7.724) en Diksmuide (6.156) is de tewerkstelling van arbeiders eerder beperkt te noemen.

Op gemeentelijk niveau vinden we de meeste arbeiders niet terug in een gemeente uit het arrondissement Kortrijk, maar wel in Brugge (21.131 arbeiders). In Mesen - officieel de kleinste stad van België - werken slechts 44 arbeiders.

Bedienden

Tabel 2 geeft een overzicht van het aantal bedienden in West-Vlaanderen. De cijfers tonen aan dat de provincie eind 2007 207.562 bedienden tewerkstelde. 51,7% hiervan werkte in de quataire sector, 34,1% in de tertiaire sector, 14,1% in de secundaire sector en slechts 0,1% in de primaire sector. Voor alle West-Vlaamse arrondissementen geldt dat het aantal bedienden het grootst was in de quataire sector, gevolgd door de tertiaire, secundaire en primaire sector.

Uit de tabel blijkt eveneens dat het arrondissement Brugge koploper is met 59.985 bedienden. Het arrondissement Kortrijk telt iets meer dan 55.000 bedienden. Het arrondissement Roeselare staat op de derde plaats met 27.398 bedienden. Oostende (22.853) en Ieper (15.026) bekleden plaats vier en vijf. Het arrondissement Tielt sluit aan met 11.803 bedienden. Net als bij het aantal arbeiders, zijn het de arrondissementen Veurne en Diksmuide die de minste bedienden tewerkstellen. Hun aantal is er respectievelijk gelijk aan 9.572 en 5.336.

Wanneer we kijken op gemeentelijk niveau, zien we dat Brugge opnieuw de meeste bedienden tewerkstelt (40.691). Op de tweede plaats komt Kortrijk met 26.060 bedienden, gevolgd door Oostende en Roeselare (respectievelijk 16.949 en 16.241 bedienden). Het is opnieuw de stad Mesen die met 46 bedienden hekkensluit is.

Aanwezigheidsindex

De acht West-Vlaamse arrondissementen verschillen op het vlak van de aard van de loontrekkende jobs. Figuur 1 geeft een beeld van het belang van het aantal

Tabel 1

Totaal aantal arbeiders, naar hoofdsector, in de West-Vlaamse gemeenten, 31 december 2007

	Primaire sector		Secundaire sector		Tertiaire sector	Quartaire sector	Totaal	
			Industrie	Bouw				Totaal
Beernem	21		580	201	781	750	335	1.887
Blankenberge	1		53	87	140	881	366	1.388
Brugge	53		3.594	1.106	4.700	11.192	5.186	21.131
Damme	50		68	191	259	319	211	839
Jabbeke	55		261	408	669	490	199	1.413
Knokke-Heist	49		191	607	798	2.347	600	3.794
Oostkamp	76		1.512	359	1.871	821	273	3.041
Torhout	27		580	498	1.078	970	787	2.862
Zedelgem	67		2.661	585	3.246	836	203	4.352
Zuienkerke	29		7	83	90	113	20	252
Arrondissement Brugge	428		9.507	4.125	13.632	18.719	8.180	40.959
Diksmuide	45		521	536	1.057	840	524	2.466
Houthulst	25		252	163	415	188	171	799
Koekelare	24		83	148	231	313	111	679
Kortemark	52		642	174	816	635	202	1.705
Lo-Reninge	28		215	71	286	137	56	507
Arrondissement Diksmuide	174		1.713	1.092	2.805	2.113	1.064	6.156
Heuvelland	32		395	100	495	358	97	982
Ieper	81		2.837	1.094	3.931	2.911	2.188	9.111
Langemark-Poelkapelle	37		954	149	1.103	170	105	1.415
Mesen	1		0	7	7	31	5	44
Poperinge	98		1.064	308	1.372	696	338	2.504
Vleteren	17		20	29	49	106	40	212
Wervik	49		711	150	861	397	347	1.654
Zonnebeke	33		762	255	1.017	370	127	1.547
Arrondissement Ieper	348		6.743	2.092	8.835	5.039	3.247	17.469
Anzegem	34		938	528	1.466	557	153	2.210
Avelgem	13		1.042	74	1.116	510	71	1.710
Deerlijk	44		1.144	491	1.635	465	165	2.309
Harelbeke	61		1.888	835	2.723	1.069	366	4.219
Kortrijk	121		3.587	1.721	5.308	5.996	4.570	15.995
Kuurne	6		1.679	313	1.992	900	1.521	4.419
Lendelede	44		396	242	638	183	99	964
Menen	37		1.554	590	2.144	2.102	1.348	5.631
Spiere-Helkijn	5		143	43	186	165	9	365
Waregem	103		4.746	1.047	5.793	3.924	570	10.390
Wevelgem	72		2.841	654	3.495	1.603	342	5.512
Zwevegem	28		1.769	392	2.161	462	258	2.909
Arrondissement Kortrijk	568		21.727	6.930	28.657	17.936	9.472	56.633
Bredene	5		135	97	232	369	182	788
De Haan	14		18	139	157	580	257	1.008
Gistel	25		287	190	477	362	137	1.001
Ichtegem	35		187	256	443	428	150	1.056
Middelkerke	28		71	205	276	713	326	1.343
Oostende	34		2.287	719	3.006	5.191	2.574	10.805
Oudenburg	18		179	251	430	529	101	1.078
Arrondissement Oostende	159		3.164	1.857	5.021	8.172	3.727	17.079
Hooglede	61		1.614	234	1.848	390	431	2.730
Ingelmunster	111		732	514	1.246	371	195	1.923
Izegem	68		2.309	767	3.076	2.039	503	5.686
Ledegem	44		277	213	490	316	89	939
Lichtervelde	43		572	356	928	249	84	1.304
Moorslede	58		304	157	461	698	99	1.316
Roeselare	177		4.646	1.037	5.683	5.131	2.602	13.593
Staden	104		1.598	407	2.005	310	123	2.542
Arrondissement Roeselare	666		12.052	3.685	15.737	9.504	4.126	30.033
Ardooie	143		1.707	273	1.980	438	88	2.649
Dentergem	44		404	259	663	234	90	1.031
Meulebeke	39		827	381	1.208	308	157	1.712
Oostrozebeke	23		853	101	954	233	76	1.286
Pittem	92		545	209	754	396	122	1.364
Ruiselede	23		167	96	263	164	75	525
Tielt	73		2.417	512	2.929	1.516	472	4.990
Wielsbeke	33		3.736	137	3.873	394	91	4.391
Wingene	64		592	399	991	306	128	1.489
Arrondissement Tielt	534		11.248	2.367	13.615	3.989	1.299	19.437
Alveringem	18		118	58	176	86	57	337
De Panne	2		50	123	173	595	309	1.079
Koksijde	26		77	141	218	912	393	1.549
Nieuwpoort	18		224	185	409	836	314	1.577
Veurne	91		987	375	1.362	1.124	605	3.182
Arrondissement Veurne	155		1.456	882	2.338	3.553	1.678	7.724
WEST-VLAANDEREN	3.032		67.610	23.030	90.640	69.025	32.793	195.490

Bron: RSZ, Verwerking: dienst Economie, Provincie West-Vlaanderen en WES

Tabel 2

Totaal aantal bedienden, naar hoofdsector, in de West-Vlaamse gemeenten, 31 december 2007

	Primaire sector		Secundaire sector		Tertiaire sector	Quartaire sector	Totaal
			Industrie	Bouw	Totaal		
Beernem	3	151	10	161	443	1.185	1.792
Blankenberge	0	42	6	48	734	1.050	1.832
Brugge	7	2.607	191	2.798	13.048	24.838	40.691
Damme	7	21	18	39	179	1.185	1.410
Jabbeke	5	123	61	184	370	590	1.149
Knokke-Heist	1	96	43	139	2.601	2.407	5.148
Oostkamp	3	708	54	762	851	648	2.264
Torhout	2	113	87	200	759	2.172	3.133
Zedelgem	5	857	46	903	759	819	2.486
Zuienkerke	0	1	1	2	29	49	80
Arrondissement Brugge	33	4.719	517	5.236	19.773	34.943	59.985
Diksmuide	2	159	89	248	704	1.122	2.076
Houthulst	2	95	7	102	105	841	1.050
Koekelare	1	26	9	35	244	323	603
Kortemark	1	144	45	189	401	713	1.304
Lo-Reninge	2	46	2	48	83	170	303
Arrondissement Diksmuide	8	470	152	622	1.537	3.169	5.336
Heuvelland	3	92	15	107	141	297	548
Ieper	5	1.287	138	1.425	2.313	4.701	8.444
Langemark-Poelkapelle	3	192	19	211	105	324	643
Mesen	0	2	0	2	16	28	46
Poperinge	5	310	34	344	761	1.851	2.961
Vleteren	1	5	6	11	74	104	190
Wervik	16	187	12	199	467	693	1.375
Zonnebeke	4	215	31	246	259	310	819
Arrondissement Ieper	37	2.290	255	2.545	4.136	8.308	15.026
Anzegem	2	207	87	294	548	452	1.296
Avelgem	1	201	10	211	324	693	1.229
Deerlijk	0	278	98	376	707	328	1.411
Harelbeke	6	774	227	1.001	1.196	1.050	3.253
Kortrijk	11	2.614	416	3.030	8.745	14.274	26.060
Kuurne	0	847	50	897	1.159	638	2.694
Lendelede	1	116	26	142	156	177	476
Menen	0	635	63	698	1.501	2.657	4.856
Spiere-Helkijn	0	54	4	58	90	63	211
Waregem	7	1.340	216	1.556	3.473	3.007	8.043
Wevelgem	5	933	87	1.020	1.640	1.136	3.801
Zwevegem	2	900	26	926	548	783	2.259
Arrondissement Kortrijk	35	8.899	1.310	10.209	20.087	25.258	55.589
Bredene	0	45	3	48	261	642	951
De Haan	0	17	6	23	392	734	1.149
Gistel	2	102	15	117	336	584	1.039
Ichtegem	5	90	26	116	249	288	658
Middelkerke	0	75	29	104	706	797	1.607
Oostende	0	1.030	136	1.166	7.189	8.594	16.949
Oudenburg	2	34	39	73	229	196	500
Arrondissement Oostende	9	1.393	254	1.647	9.362	11.835	22.853
Hoogdele	3	473	39	512	325	986	1.826
Ingelmunster	5	386	92	478	466	355	1.304
Izegem	3	1.120	100	1.220	1.623	2.124	4.970
Ledegem	2	65	22	87	230	238	557
Lichtervelde	5	125	79	204	329	206	744
Moorslede	2	68	15	83	306	364	755
Roeselare	47	1.953	211	2.164	5.927	8.103	16.241
Staden	7	234	42	276	262	456	1.001
Arrondissement Roeselare	74	4.424	600	5.024	9.468	12.832	27.398
Ardoioe	38	410	74	484	387	306	1.215
Dentergem	1	124	24	148	165	277	591
Meulebeke	0	254	64	318	308	419	1.045
Oostrozebeke	0	225	3	228	397	179	804
Pittem	11	122	32	154	210	403	778
Ruiselede	3	25	6	31	172	461	667
Tielt	14	706	110	816	1.199	2.102	4.131
Wielsbeke	1	1.044	19	1.063	366	215	1.645
Wingene	5	164	28	192	333	397	927
Arrondissement Tielt	73	3.074	360	3.434	3.537	4.759	11.803
Alveringem	1	25	2	27	63	121	212
De Panne	0	7	17	24	541	594	1.159
Koksijde	0	49	13	62	871	2.073	3.006
Nieuwpoort	0	106	24	130	584	1.336	2.050
Veurne	6	266	50	316	824	1.999	3.145
Arrondissement Veurne	7	453	106	559	2.883	6.123	9.572
WEST-VLAANDEREN	276	25.722	3.554	29.276	70.783	107.227	207.562

Bron: RSZ, Verwerking: dienst Economie, Provincie West-Vlaanderen en WES

arbeiders- en bediendenjobs in de acht West-Vlaamse arrondissementen. Hiervoor werd gebruikgemaakt van de aanwezigheidsindex. De aanwezigheidsindex duidt per arrondissement aan in welke mate arbeiders en bedienden sterker of minder sterk aanwezig zijn in vergelijking met het gemiddelde in Vlaanderen. Daartoe wordt de verhouding tussen het aantal loontrekkende jobs in dit arrondissement en het totale aantal personen op arbeidsleeftijd in dat arrondissement vergeleken met dezelfde verhouding voor het Vlaamse Gewest.

De aanwezigheidsindex (AI) van de arbeiders (bedienden) kan als volgt worden geïnterpreteerd:

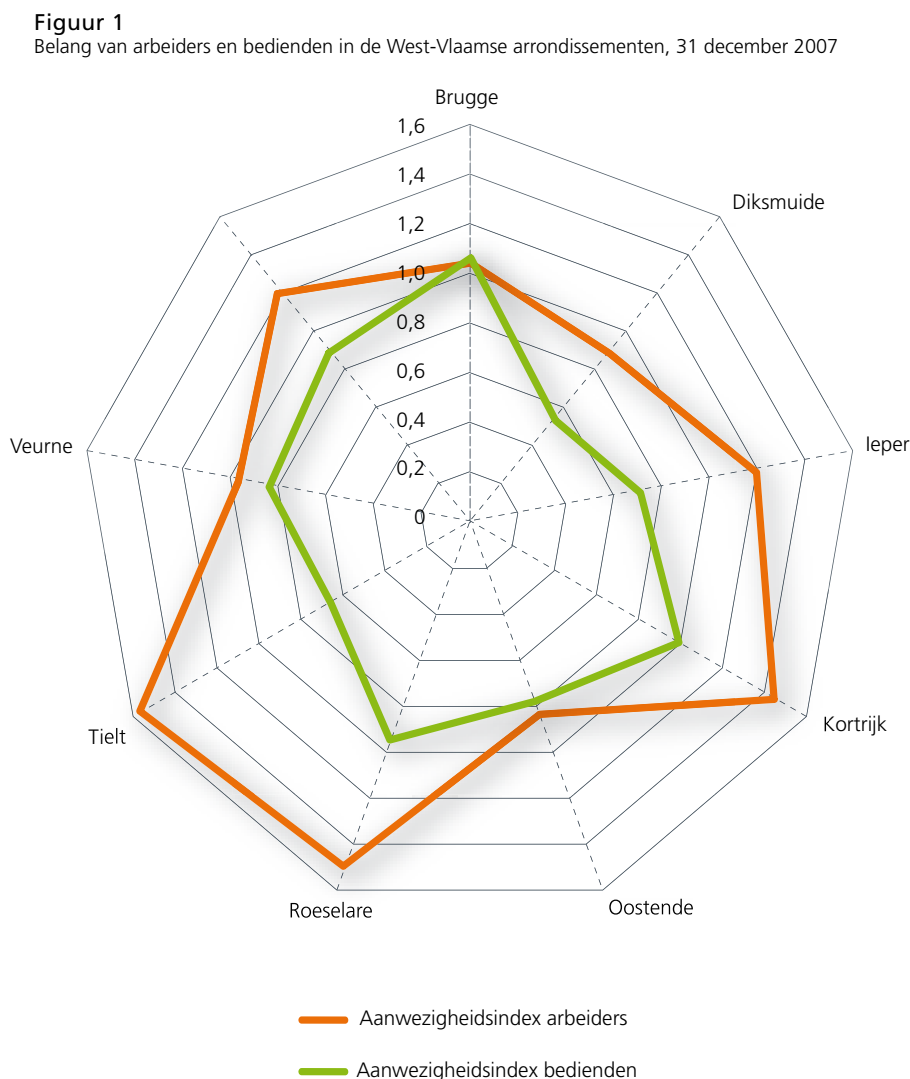
- AI < 1: het aantal arbeiders (bedienden) in het betrokken arrondissement ligt lager dan het gemiddelde in Vlaanderen. De arbeiders (bedienden) zijn in dit arrondissement dus minder sterk aanwezig dan in Vlaanderen in het algemeen;
- AI = 1: het aantal arbeiders (bedienden) in het betrokken arrondissement is gelijk aan het gemiddelde in Vlaanderen. Het arrondissement kent met andere woorden een normale aanwezigheid van het aantal arbeiders (bedienden);

- AI > 1: het aantal arbeiders (bedienden) in het betrokken arrondissement is groter dan het gemiddelde in Vlaanderen. De arbeiders (bedienden) in dit arrondissement zijn dus sterker aanwezig dan in Vlaanderen in het algemeen.

De aanwezigheidsindex voor arbeiders en bedienden binnen de provincie West-Vlaanderen is respectievelijk gelijk aan 1,2 en 0,9. Dit betekent dat er in West-Vlaanderen 20% meer arbeiders en 10% minder bedienden aanwezig zijn dan gemiddeld in Vlaanderen.

De arrondissementen Brugge en Kortrijk kennen zowel voor de arbeiders als voor de bedienden een aanwezigheidsindex van minstens 1. Dit wijst erop dat deze twee arrondissementen sterk vertegenwoordigd zijn op het vlak van het aantal arbeiders en bedienden.

Het aantal arbeiders in de arrondissementen Diksmuide en Oostende ligt lager dan gemiddeld (zie **figuur 1**). Alle andere arrondissementen zijn sterk vertegenwoordigd op het vlak van het aantal arbeiders. Voor wat betreft de bedienden binnen de provincie kent enkel het arrondissement Brugge een licht sterkere aanwezigheid (aanwzigheidsindex van 1,1). Het arrondissement Kortrijk kent voor de bedienden een aanwezigheidsindex van 1. ■

Samengevat

West-Vlaanderen telde eind 2007 195.490 arbeiders en 207.562 bedienden. De meeste arbeiders en bedienden werkten in de arrondissementen Brugge, Kortrijk en Roeselare.

Het aantal arbeiders in West-Vlaanderen ligt 20% hoger dan gemiddeld in Vlaanderen. Het aantal bedienden in onze provincie ligt daarentegen 10% lager.

Binnen West-Vlaanderen kennen enkel de arrondissementen Brugge en Kortrijk een licht sterkere aanwezigheid van zowel arbeiders als bedienden.